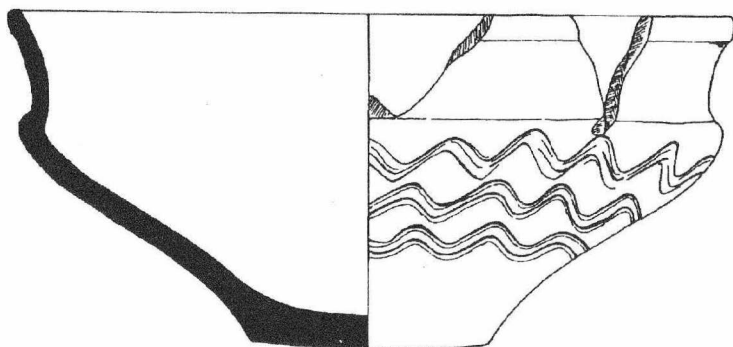

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

BRNO 1993

des 12./13. Jh., als auch der Basilika aus der Hälfte des 13. freigelegt. Auf dem Westrande der Kirche erwies man die Erweiterung der Kirche im 13. /14. Jh. Schon zur ersten Phase gehörte auch eine Krypta, die erst im späten 15. Jh. verschüttet wurde. Zur ältesten Bebauung kann man auch die Mauerreste am Westrande der heutigen Kirche rechnen. Mehrere Gräben stehen einerseits im Zusammenhang mit dem Friedhof, der die älteste Kirche und Basilika umgab, andererseits handelt es sich um die Begräbnisse im Kircheninnere.

9. Veselá G. 12.

In einer Grube für einen Aufzug an der äußeren Hausmauer wurde ein kompliziertes Schichtenpaket dokumentiert. Es handelte sich um den Rand des schon lange verschütteten Stadtbaches mit Schwemmschichten und Pfosten aus dem 13. Jh.

SONDÁŽNÍ PRÁCE V TZV. DITRICHŠTEJNSKÉ HROBCE V MIKULOVĚ (okr. Břeclav)

EVŽENIE KLANICOVÁ, RM Mikulov

JAROSLAV PEŠKA, RM Mikulov

Součástí rekonstrukčních prací na tzv. Ditrichštejnské hrobce v Mikulově byl i archeologický průzkum interiéru kaple, stojící na místě někdejšího kostela sv. Anny a mikulovské Lorety, založené v roce 1623 kardinálem Františkem z Ditrichštejna.

Pod původní podlahou bylo zjištěno zdivo různorodé skladby a snad i různého stáří, avšak datování archeologickými metodami je problematické, a to jak z důvodu naprosté absence datovacího materiálu, tak vzhledem k nezřetelné stratigrafii. Pod oltářní menzou se objevila souvislá kamenná plocha, považovaná původně za apsidu nějaké starší stavby, což však nebylo výzkumem potvrzeno. Dvě sondy v interiéru lodi, hluboké téměř 3 m až po úroveň nastupující spodní vody, procházely kompaktní navážkou s kameny a úlomky cihel.

Poblíž dnešního vchodu do kaple se nacházela krypta kanovníků. Výzkum krypty dosud nebyl dokončen. Předběžně lze konstatovat, že obsahuje nejméně 5 značně dislokovaných rakví se silně narušenými kostrami. Při jejich rozebírání byly objeveny pozůstatky obuvi, mitra, růženc, textilie s ditrichštejnským znakem aj. předměty.

Sondierungsarbeiten in der sog. Dittrichsteingruft in Mikulov (Bez. Břeclav). Bei der archäologischen Untersuchung der Kapelle aus dem 17. Jh. wurde unter dem Fußboden ein Gemäuer von verschiedener Struktur und Alter ohne Datierungsmaterial festgestellt. Am Eingang in die Kapelle befand sich die Domherrenkrypta. Die Grabung deckte bisher 5 dislozierte Särge mit Verstorbenen und Überresten der Bekleidung, Beschuhung und anderer Gegenstände ab.

NOVÉ POZNATKY ZE STŘEDOVĚKÉ TOPOGRAFIE UHERSKÉHO BRODU (okr. Uherské Hradiště)

JIŘÍ KOHOUTEK, AÚ ČSAV Brno

Při hloubení rýhy pro novou kanalizaci při celkové rekonstrukci areálu dominikánského kláštera v Uh. Brodě v roce 1991 byly odkryty zbytky podzemní chodby, která původně vycházela ze suterénu pod západním křídlem kláštera a směřovala souběžně se severní zdí chrámové lodi. Částečně uchována zůstala jen její severní strana (jižní byla při výkopu zcela zničena). Podlaha chodby z cihelných dlaždic se nacházela v hloubce ca 3 m pod úrovní současného povrchu terénu, přičemž severní stěna objeveného objektu se dochovala do výšky kolem 2 m. Byla zbudována z nepravidelně řádkovaného lomového kamene, spojovaného maltou, a z vnitřní strany se místy uchovala i cihelná plenta, která ve výšce 70 cm nad úrovní podlahy přecházela v náběh valené klenby. Chodba, resp. její zbytek, se uchoval v délce přes 25 m.

Zajímavým poznatkem se ukázal nález celokamenných pilířů, které byly zapuštěny do hloubky 1,7 m pod povrchem terénu a členily tak severní stěnu chodby na několik úseků. Pilíře byly kvadratického půdorysu a sestaveny byly z pravidelně opracovaných pískovcových kvádrů. Jsou zřejmě pozůstatkem arkády na severní straně chrámové lodí a stejně jako chodba souvisí s celkovou přestavbou klášterního komplexu ve druhé a třetí čtvrtině 17. století.

V témže roce bylo na Palackého ulici pod budovou gymnázia při hloubení přípojky pro rozvod plynu porušeno kostrové pohřebiště. V těchto místech se měl nacházet původní českobratrský hřbitov. Ve výkopové rýze (max. hloubka - 120 cm od povrchu současného terénu) se nepodařilo zjistit žádné nálezy, které by umožnily přesnější chronologické zařazení nalezených kosterních pozůstatků. Z narušených pohřbů se podařilo zachránit některé kosterní fragmenty, které z větší části náležely jedincům mužského pohlaví ve věku od 20 do 40 let (dle určení dr. J. Langové).

Neue Erkenntnisse zur mittelalterlichen Topographie von Uherský Brod. Im Jahre 1991 wurde bei Aushubarbeiten im Rahmen der baulichen Rekonstruktion des Dominikanerklosters der Rest eines Souterrainganges und die Pfeilerfundamente der Arkade aus der ursprünglichen Phase des Barockenumbaues des Klosterkomplexes entdeckt, die in die Zeit um die Mitte des 17. Jahrhunderts datierbar sind.

Ähnlich wurde durch einen Aushub auf der Palackého Gasse, in unmittelbarer Nähe des gegenwärtigen Gymnasiumsgebäude ein mittelalterlicher Friedhof zerstört; es gelang Überreste von einigen Individuen teilweise zu bergen.

POKRAČOVÁNÍ VÝZKUMU HRADU LUKOVA V LETECH 1990 A 1991 (okr. Zlín)

JIRÍ KOHOUTEK, AÚ ČSAV Brno

Pokračující výzkum v areálu vnitřního lukovského hradu se především zaměřil na jihozápadní část vlastního hradního jádra, kde při předchozích sezónách došlo k objevení dalších relikvií pozdněrománské architektury. V jižním parkánu byly položeny dvě zjišťovací sondy (I - 90 a IV - 90), další, II - 90 východně od torza hranolové věžice a sonda III - 90 západním směrem od fragmentu břitové věžice. Sondy v parkánu zachytily sled stratigrafie jednotlivých fází vývoje hradu. Nad podloží, tvořeném flyšovými pískovci, a zachyceným v těchto místech v hloubce kolem 4 m, se uchovala slabá vrstva, obsahující zlomky pravěké keramiky z pozdní doby bronzové, kterou překrývala vrstva s nálezy z doby výstavby hradu před polovinou 13. století. Zde byly objeveny zbytky původní parkánové hradby, která v těchto místech dosahovala šířky téměř 3 m (není vyloučeno, že její šířka dosahovala ještě větších rozměrů). Následující stratigrafie parkánu, která vykazovala nálezy od 13. až po 18. století, byla přerušena dvěma výraznými požárovými vrstvami, z nichž první lze dle nálezů zařadit do 2. pol. 15. století (válečné operace uherského krále Matyáše Korvína v roce 1469), druhá pak zjevně náležela do období třicetileté války (poškození hradu v roce 1643 švédským vojskem).

Rozhodně nejzávažnější poznatky byly získány v dalších dvou sondách. Podařilo se zcela odhalit torzo plné hranolové věžice s pláštěm z pravidelně opracovaných kvádrů a potvrdilo se, že náleží stejné stavební periodě jako fragment břitové věžice, známé z předchozích výzkumů (KOHOUTEK 1985, 318). Při dalším průzkumu se ukázalo, že hranolová věžice je předsazena před další zeď (vnitřní hradba původního hradu?), která se uchovala jen v základech, ale její šířka opět dosahovala tří metrů. Obdobně při výzkumu u břitové věžice se prokázalo, že byla původně vevázána do hradby, která vybíhala směrem do jižního parkánu, kde se ostře lomila a vytvářela tak vlastně další břit, který byl víceméně prodloužením břitu samotné věžice. Také tato hradba byla opentována nepravidelnými kvádry. V těsné blízkosti břitové věžice z její západní strany se podařilo zachytit stopy po původním vstupu do vlastního hradního jádra (základová patka ostění brány?).

I když celková situace není ještě příliš jasná, můžeme oprávněně předpokládat, že se na lukovském hradě podařilo částečně vymezit půdorys nejstarší stavební fáze lokality, která nepochybně souvisí se stavební činností velehradského kláštera v pozdněrománském období. Význam Lukova

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Královopolská 147
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	germánská miska ze 2. stol. z Dubňan
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů